

Afdeling RB&O
Onderwerp Inspiraakreactie Groenplan Vitamine G.

Stichting Landelijk Gebied Haren
Rijksstraatweg 328
9752 CN Haren

Bezoekadres
Coeboornsingel 51

Openingstijden
Zie gemeente.groningen.nl

Postadres
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Telefoon
140 50

Contact:
<https://gemeente.groningen.nl/contact>

Website
gemeente.groningen.nl

Telefoon (050) (050) 367 47 59 Bijlage(n)

Ons kenmerk 8154505

Datum 26-06-2020 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Uw organisatie heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om in te spreken op de conceptversie van het Groenplan Vitamine G. Op deze wijze heeft u bijgedragen om het groenplan beter te maken. Dank daarvoor. In totaal hebben wij van 140 inwoners en organisaties een inspraakreactie mogen ontvangen. De inspraakreacties waren soms kort en krachtig en gericht op een onderwerp. Anderen waren uitgebreider en diverser van opzet. Alle inspraakreacties hebben wij verwerkt in een inspraaknota. In de inspraaknota is de kern van elke inspraakreactie opgenomen en deze hebben wij beantwoord. U kunt de inspraaknota terugvinden op www.gemeente.groningen.nl/groenplan. Uw inspraakreactie was uitgebreid van aard. Wij hebben daarom besloten om onze beantwoording op uw inspraakreactie samen te vatten. U vindt onze beantwoording in deze brief.

Inleiding – doel van het Groenplan

Voordat wij ingaan op uw inspraakreactie vinden wij het belangrijk om het doel van het Groenplan uit te leggen. Het Groenplan is opgesteld om meer samenhang te creëren in de verschillende opgaven die voortkomen uit vastgestelde beleidsambities en bestaande documenten. Het is een uitwerking van het coalitieakkoord, omgevingsvisie The Next City, de Uitvoeringsagenda Klimaatbestendig Groningen maar ook van bestaande beleidsdocumenten van de voormalige gemeente Haren zoals het Landschapsontwikkelingsplan. Met het Groenplan zetten we een koers uit waarbij de samenhang met opgaven op het gebied van bijvoorbeeld klimaat, biodiversiteit, identiteit en gezondheid tot uiting komt. De ambities en opgaven van het Groenplan en de acties en maatregelen in het nog vast te stellen Uitvoeringsplan zijn primair gericht op meer, beter en bereikbaar groen voor alle bewoners en bezoekers van de gemeente. Daarbij werken we ook aan het beheer, het herstel en de versterking van het groen. Het uitvoeren van het groenbeleid vergt veel tijd, capaciteit en geld. En we kunnen niet alle opgaven en maatregelen tegelijkertijd uitvoeren. We moeten

daarom prioriteiten stellen. Niettemin zijn we in het Gorecht inmiddels al aan de slag met het vastleggen van de gemeentelijke ecologische structuur en het doelsoortenbeleid. Daarnaast continueren we bestaande projecten zoals het houtwallenherstelproject en faciliteren we nieuwe projecten zoals het project Natuurerven in Noordlaren en een project waarbij we pingo's gaan herstellen en beter gaan beheren. Zoals u weet zijn onze mensen van Stadsbeheer actief met ecologisch beheer van bermen.

Inspraak

Met veel waardering hebben wij kennis genomen van uw uitgebreide reactie op het concept-Groenplan. Uw opmerkingen en ideeën getuigen van een grote betrokkenheid bij het Harense landschap, groen en natuur. U heeft uw zorg uitgesproken over de bescherming van de groene waarden van het Gorecht en u heeft een aantal kritische kanttekeningen naar voren gebracht. Wij hebben uw reactie voorzien van commentaar en in een aantal gevallen heeft dit geleid tot aanpassingen van het Groenplan. Wij hebben uw reactie samengevat en voorzien van commentaar. Wij hebben daarbij zoveel mogelijk de structuur van het groenplan aangehouden. Dit betekent dat uw reactie is ingedeeld bij een thema. Onze beantwoording is in het cursief weergegeven.

Thema Groen en identiteit

1. U stelt dat je pas een Groenplan voor het Harens grondgebied vaststellen als de natuurlijke, ecologische en cultuurhistorische waarden in beeld zijn en een Omgevingsvisie is vastgesteld.

Dat is een benadering waar wij niet voor gekozen hebben. Het Groenplan is gebaseerd op bestaande documenten waarin deze analyses reeds zijn gedaan en die bieden voldoende basis en geven voldoende richting aan voor een evenwichtig groenbeleid. Vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet is de gemeente overigens nu al verplicht om het erfgoed in de ruimtelijke ordening mee te wegen. We laten om die reden op dit moment een gemeentebrede inventarisatie en waardering van (nog) onbeschermde erfgoedwaarden uitvoeren, ook ten aanzien van het cultuurlandschap. Alle informatie over het erfgoed, ook nieuwe, wordt samengebracht en geactualiseerd op de CWK. Afhankelijk van de waarde die we er gezamenlijk aan toekennen, worden de erfgoedwaarden in meer of mindere mate vastgelegd in omgevingsplannen. Daar hoort een passende planologische vertaling bij die aansluit bij wat de gemeente op de betreffende plek wil bereiken. Daarnaast kan de CWK gebruikt worden voor beheer en herstelprojecten voor het behoud en herstellen/versterken van landschapselementen.

2. U geeft aan dat in samenspraak met de aanwonenden van de zandwegen in Haren gebiedsbeheerplannen voor de afzonderlijke gebieden met veel zandwegen ontwikkeld moeten worden, zoals aangegeven op de kaarten van 'Zandwegen in Haren'. In deze plannen moet worden vastgelegd welke verkeersmaatregelen nodig zijn, welke natuur- en cultuurhistorische waarden kunnen worden hersteld en versterkt en welk onderhoudsregime van toepassing is.

Wij hebben separaat aan het Groenplan een document ontvangen over de zandwegen in Haren. Wij gaan dit document nader beoordelen en voorzien van commentaar. Dit traject loopt overigens via het gebiedsteam en gebiedsbeheerder.

3. Daarnaast geeft u aan om samenspraak met de Stichting Landelijk Gebied Haren en de natuurorganisaties beheer- en uitvoeringsplannen te ontwikkelen voor de bescherming en presentatie van de natuurlijke en cultuurhistorische elementen zoals de essen, uitblazingslaagten, pingo's, stijlanden, verloren hunebedden, grafvelden, historische landweren/ versterkingen, grafheuvels en andere historisch geografische elementen in het landelijk gebied van Haren.
We focussen ons eerst op het borgen en beschermen van cultuurhistorische en ecologische waarden: via de Cultuurhistorische Waardenkaart, waarvan de uitkomsten in de omgevingsplannen zullen worden geborgd. Voor ecologie worden in 2020/2021 de ecologische waarden en -structuren gemeente breed geïnventariseerd en vastgelegd in de GES (Gemeentelijke Ecologische Structuur). We continueren bestaande en introduceren nieuwe programma's gericht op het landschap en de kenmerkende elementen. U kunt hierbij denken aan het herstellen en aanleggen van houtwallen en hagen, het natuurervenproject Noordlaren, een instandhoudingsproject voor pingo's.
4. U stelt voor om een bomenstructuurplan te maken voor herstel van het karakter van de historische lanen (zoals onder meer de Rijksstraatweg, de weg Haren-Onnen-Noordlaren), de overige lanen en een integrale opwaardering van de Hoge Hereweg. Besteedt daarbij aandacht aan de betekenis van de lanen voor het vergroten van de biodiversiteit, de faunapassages (e.g. eekhoorns), de vleermuisroutes en het herstel van de faunapassages en vleermuisroutes waar ze recentelijk nog zijn verdwenen (Besloten Venen, Omgeving station, Helperzoom) *Groningen en Haren beschikken al over een bomenstructuurplan. Dit is de basis voor het herstel van boomstructuren. Onderdeel van het uitvoeringsprogramma is een update van de boomstructuurplannen, uitgebreid met Ten Boer en afgestemd op de door u genoemde integrale waarden van bomen. Actualisatie van het boombeleid staat gepland in 2023.*

Thema Groen en natuur

U verzoekt om de biodiversiteit door ecologisch bermbeheer te vergroten. De nieuwe standaard zou moet zijn dat bermen ecologisch worden beheerd. *Veel bermen worden al ecologisch beheerd. We gaan onderzoeken of we alle bermen standaard ecologisch kunnen gaan beheren.*

Stedelijke Ecologische Structuur / Gemeentelijke Ecologische Structuur

1. U geeft aan dat een ecologische verbindingszone over de Onneres ontwikkeld moet worden die het Zuidlaardermeergebied verbindt met de Drentsche Aa. Bij de ontwikkeling van deze zone moeten de mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer en de uitbreiding van de natuurbeheersgebieden en het Natuur

Netwerk Nederland worden benut. Daarnaast verzoekt u de faunavoorzieningen in de in het LOP 2004 aangewezen ecologische verbindingzones met name die in Haren Noord en ter hoogte van Onnen te verbeteren. Ook vindt u dat de faunavoorzieningen onder en over de A28, het Noord-Willemskanaal, de Rijksstraatweg, het stationsgebied van Haren en de spoorlijn Groningen Assen hersteld en verbeterd moeten worden. Zet daarbij in op een grote faunapassage onder de A28 zoals voorzien in eerdere plannen (RWS 2004).

Deze robuuste ecologische verbinding is inderdaad van belang en opgenomen op pagina 46 in het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Haren. We nemen de drie ecologische verbindingen uit het LOP op in de definitieve versie van het Groenplan. We hebben de barrières langs de A28 en het Noord-Willemskanaal op kaart opgenomen. Die zijn overgenomen uit het rapport van 2016 dat in opdracht van de provincies Groningen en Drenthe is opgesteld. De nog op te stellen GES (Gemeentelijk Ecologische Structuur) gaat hier nader op in.

2. U geeft aan dat de cultuurhistorische betekenis van de lanenstructuren en de zandwegen in Haren en de ongewenst recreatieve druk niet zijn benoemd. U vindt dat in samenspraak met de natuurorganisaties een uitvoeringsplan ontwikkeld moet worden voor het reguleren van de recreatieve- en de verkeersdruk op de zandwegen rond en in het Noordlaarderbos en de Appelbergen.

De cultuurhistorische betekenis van de lanenstructuren wordt o.a. genoemd op pagina 75 bij "Landschappelijke identiteit versterken." Zie verder de beantwoording bij het thema "Groen en identiteit" bij punt 2. Voor wat betreft de realisatie van dorpsommetjes en verbindingen tussen stad en ommeland merken wij op dat hierbij de natuurwaarden in acht genomen dienen te worden. In bepaalde gebieden wordt de recreatiedruk als hoog ervaren en dat kan leiden tot verstoring van natuurwaarden. Een bepaalde mate van zonering kan voorkomen dat de druk op natuurgebieden te groot wordt. Hiervan zijn we ons bewust en daarom hebben we dit op kaart aangegeven. Bijna alle natuurgebieden zijn in eigendom van natuur- en terreinbeherende organisaties. Wij hebben regelmatig overleg met deze organisaties en zullen dit onderwerp op de agenda zetten.

3. U geeft aan dat in het Groenplan de regionale omgeving zoals de laagveengordel rond de stad niet in beeld is gebracht.

Voor de structuurvisie die voor de nieuwe gemeente Groningen wordt gemaakt wordt een visie op dit gebied ontwikkeld samen met alle betrokken partijen. Er wordt rekening gehouden met het belang van dit gebied voor klimaat, recreatie en de bijdrage die het gebied levert aan leefkwaliteit van de kernen. Wij zullen het regionale programma Groeninge benoemen in ons groenplan.

4. U geeft aan dat de ongewenste scheiding tussen natuur en landbouw niet belicht wordt en dat de transitieopgave voor de landbouw ontbreekt.

Landbouw en natuur kunnen goed samen gaan. Overloopranden tussen natuur en landbouw kunnen bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit. Zo kan er gekozen worden om landschapselementen aan te leggen of akkerrandenbeheer toe te passen. Voor wat betreft het ontbreken van de transitieopgave voor de

landbouw: de opgave wordt wel benoemd, maar onze rol als gemeente is hierin beperkt. We volgen de ontwikkelingen en resultaten van de Regiodeal natuur inclusieve landbouw Noord-Nederland.

5. U geeft aan dat bestaande en gewenste ecologische verbindingzones en de wateropgave worden niet genoemd.

De wateropgave hebben we het afgelopen jaar bepaald en uitgewerkt in het Water en Rioleringsplan en de klimaatagenda. De uitwerking hiervan is bij voorkeur groen in samenhang met de stedelijke ecologische structuur en afgestemd op onze ecologische ambities. Dit uitgangspunt nemen we mee in de uitbreiding van de stedelijke ecologische structuur naar gemeentelijke ecologische structuur.

Proces van het Groenplan

U vindt dat:

1. het Groenplan procesmatig de uitwerking moet zijn van een visie, maar voor Haren is er geen integrale visie. De professionele volgorde is eerst een omgevingsvisie op hoofdlijnen, daarna de uitwerking in een Groenplan.
In de omgevingsvisie legt de gemeente, integraal, de strategische hoofdkeuzen vast voor het beleid in de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. De visie is een adaptief document. In de omgevingsvisie Next City is het versterken van het groen en de leefkwaliteit als belangrijke opgave benoemd. Het doel van de actualisatie is deze visie dekkend te maken voor de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer. Daarbij is het vanzelfsprekend, ook gelet op coalitieakkoord, dat de groene opgave ook in deze gebieden een belangrijk onderdeel wordt. In het proces omgevingsvisie maken we zoveel mogelijk gebruik van bestaande visies en onderliggers. Ook sluiten we zoveel mogelijk aan bij andere lopende beleidstrajecten in de gemeente, zoals de woonvisie, de mobiliteitsvisie en dus ook het groenplan. Het groenplan kan dus juist ook waardevolle inbreng opleveren voor de omgevingsvisie.
2. in het Groenplan de geomorfologische, ecologische, cultuurhistorische structuur van Haren als basis terug te vinden moeten zijn. Het completeren van de Cultuurhistorische Waarden Kaart is noodzakelijk.
De diversiteit op het gebied van geomorfologie, ecologie en cultuurhistorie binnen de gemeente Groningen is groot. In het groenplan hebben we deze onderdelen algemeen beschreven. Deze onderwerpen komen gedetailleerder aan bod in bijvoorbeeld de Stedelijke Ecologische Structuur en onderliggend doelsoortenbeleid, de cultuurhistorische waardenkaart en voor wat betreft de geomorfologie in bestemmingsplannen. Voor het grondgebied van de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer worden deze waarden verder in kaart gebracht en dienen ze als basis voor o.a. de planologische bescherming van de geomorfologische, ecologische en cultuurhistorische waarden. Het groenplan regelt de bescherming van deze waarden niet. Het LOP is uitgangspunt voor dit groenplan, zoals in paragraaf 1.3 is aangegeven. Daarmee vervangt dit groenplan niet het LOP maar is het LOP een onderlegger.

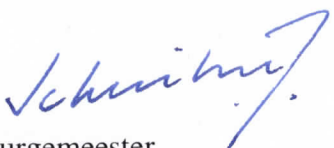
3. de bestaande gebiedskennis is onvoldoende benut en wordt de analyse en visie van het Landschap Ontwikkelingsplan 2003 gemist. Uitwerking van dit groenplan in een uitvoeringsprogramma zal volgens u leiden tot verkeerde prioriteiten en onevenwichtigheden omdat de belangrijkste knelpunten en opgaven voor Haren niet in beeld zijn.

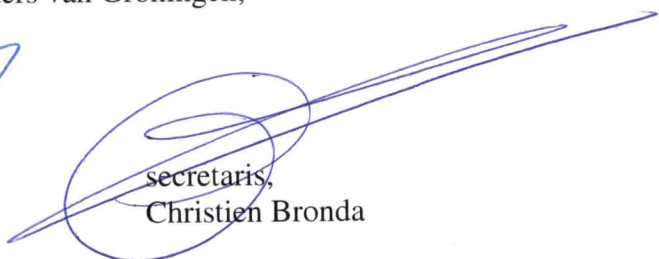
We zijn niet op nul begonnen. Veel informatie uit beleidsstukken, die tot stand zijn gekomen via participatieprocessen en inspraakronden, vormen de basis van dit groenplan. Denk dan bijvoorbeeld aan dorpsvisies uit voormalige gemeente Ten Boer, Kadernota buitengebied gemeente Haren, bomenbeleidsplannen uit Groningen en Haren. Maar dit is slechts een kleine greep uit alle basisdocumenten voor het groenplan. Veel aspecten worden in hoofdlijnen beschreven in het groenplan maar kennen een verdieping in andere beleidsstukken. Daarnaast hebben we regulier overleg met verschillende landschaps- en natuur beherende organisaties. De uitkomsten uit deze overleggen hebben we zo goed mogelijk een plek gegeven in het groenplan. Helaas hebben we niet de uitgebreide inspraakprocedure kunnen houden zoals was gepland. De inloophmomenten konden door de coronamaatregelen niet doorgaan. Via traditionele en online communicatie hebben we herhaaldelijk inwoners gevraagd te reageren op het plan en vergroeningideeën in te dienen. Hier is op uitgebreide schaal gebruik van gemaakt. Wij maken daaruit op dat er wel degelijk sprake is van maatschappelijke betrokkenheid op dit onderwerp en dat de koers uit het groenplan draagvlak heeft en is door te vertalen naar een uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan zal periodiek worden geactualiseerd om te kunnen anticiperen op nieuwe knelpunten en eventueel nieuwe maatschappelijke thema's.

Vervolg

Mede op basis van de inspraakreacties zijn een aantal aanvullingen en wijzigingen doorgevoerd in het groenplan. In de inspraaknota is per thema aangegeven hoe het groenplan is aangepast. Het definitieve groenplan leggen wij ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. In september zal de gemeenteraad het groenplan gaan bespreken. U kunt het groenplan en de inspraaknota raadplegen op www.gemeente.groningen.nl/groenplan. Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda